

Podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników a prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej

Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2024r. poz. 90 z późn. zm.) rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal ubezpieczeniu społecznemu rolników, jeżeli spełnia następujące warunki:

- złoży w KRUS oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy tej działalności.

Oświadczenie można złożyć na wniosku o wpis do centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (**CEIDG-1**). Złożenie wniosku w tej formie do organu ewidencyjnego traktowane jest jak dotrzymanie terminu złożenia oświadczenia w KRUS.

Niezachowanie terminu na złożenie oświadczenia jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy jej prowadzeniu.

- jednocześnie nadal prowadzi działalności rolniczą lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym, obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, lub dziale specjalnym;
- nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z Ubezpieczeń społecznych;
- nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym
- kwota należnego podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej nie przekracza określonej kwoty granicznej (**kwota graniczna za rok 2023 r. wynosi 4 088,00 zł**).

Roczna kwota graniczna podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem i jest ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Rolnik lub domownik zobowiązany jest w terminie **do 31 maja każdego roku** po rozliczeniu roku podatkowego złożyć przedmiotowe zaświadczenia.

Jeżeli kwota tego podatku przekroczy „roczną kwotę graniczną”, a także jeżeli nie zostanie zachowany termin złożenia zaświadczenia lub oświadczenia, ubezpieczenie rolnika lub domownika ustanie z dniem, do którego rolnik lub domownik zobowiązany był złożyć zaświadczenie/oświadczenie/ w jednostce Kasy chyba że ten rolnik lub domownik zaprzestał prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w sposób trwały lub okresowy przed upływem tego terminu.

Termin na złożenie **zaświadczenia albo oświadczenia może zostać przywrócony na wniosek zainteresowanego, jeśli udowodni on że niezachowanie terminu nastąpiło wskutek zdarzeń losowych.**

W przypadku zaprzestania prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w sposób trwały lub okresowy osoba ubezpieczona powinna zgłosić powyższy fakt w ciągu 14 dni od zaprzestanie

prowadzenia działalności.

Rolnik lub domownik prowadzący dodatkowo pozarolniczą działalność gospodarczą jest zobowiązany do opłacania miesięcznej składki podstawowej na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w podwójnym wysokości.

Jeżeli rolnik i domownik rozpoczynający prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej nie spełnia wskazanych wyżej warunków art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, natomiast **korzystał z tzw. "ulgi na start"** tj. w okresie prowadzenia działalności gospodarczej nie podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w ZUS przez okres do 6 miesięcy, **do czasu objęcia tymi ubezpieczeniami przez ZUS kontynuuje podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników na dotychczasowych zasadach.**

Ważne!

Rolnik lub domownik podejmujący prowadzenie **tzw. działalności nierejestrowanej**, która na podstawie przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców nie stanowi działalności gospodarczej i nie rodzi obowiązku rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiIDG) **nie musi spełniać warunków art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.**

Opracowanie: Katarzyna Bunkiewicz- Kierownik Wydziału Ubezpieczeń